

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru aprobarea Acordului de împrumut (Mecanismul de redresare și reziliență) dintre Comisia Europeană și România, semnat la București la 26 noiembrie 2021 și la Bruxelles la 15 decembrie 2021

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

Descrierea situației actuale

Prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 a fost instituit, la nivelul Uniunii Europene (UE), Mecanismul de redresare și reziliență (MRR), elementul central al instrumentului NextGenerationEU.

Obiectivul general al MRR este de a atenua impactul economic și social al pandemiei de COVID-19 și de a face ca economiile și societățile europene să devină mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile oferite de tranziția către o economie verde și de tranziția digitală.

Obiectivul specific al mecanismului este de a furniza sprijin financiar statelor membre în valoare de cca. 723,8 mld. EUR (atât sub forma de grant, în valoare de cca. 338 mld. EUR, cât și sub formă de împrumut, în valoare de cca. 385,8 mld. EUR), în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții, astfel cum sunt prevăzute în planurile de redresare și reziliență ale acestora.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (3) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020¹, în luna aprilie 2021, Guvernul României a aprobat, prin Memorandum, mandatarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) pentru derularea negocierilor cu Comisia Europeană (CE) în vederea aprobării Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și a cererii de împrumut, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/241 și mandatarea Ministerului Finanțelor (MF), pentru desfășurarea procedurilor de negociere la nivelul Consiliului UE.

În urma acestui proces, România a transmis CE, la data de 31 mai 2021, PNRR, document care conține investiții și reforme atât pentru partea de contribuție financiară nerambursabilă, cât și pentru partea de împrumut, cu un buget total de cca. 29,18 mld. EUR, distribuit pe alocările destinate statului membru potrivit metodologiei de calcul a contribuției financiare maxime stabilite în conformitate cu Anexa 1 a Regulamentului menționat.

PNRR se bazează pe șase piloni conform prevederilor Regulamentului (UE) 2021/241, astfel încât să acopere nevoile României și să urmărească concomitent prioritățile CE, respectiv: tranziția verde, transformare digitală, creștere inteligentă, coeziune socială și

¹Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare

teritorială, sănătate și reziliența și politici pentru generația următoare.

Planul include măsuri privind transportul durabil, educația, sănătatea, renovarea clădirilor și digitalizarea administrației publice. Proiectele din PNRR acoperă întreaga perioadă de disponibilitate a MRR, respectiv până în 2026, vizând toate cele șase domenii emblematice europene.

CE a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența PNRR transmis de partea română și în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/241 acesta a fost aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României.

Astfel cum a fost propus de partea română, cu luarea în considerare a nevoilor de finanțare a PNRR coroborate cu prevederile Regulamentului (UE) 2020/241, România beneficiază prin PNRR de cca. 29,18 mld. EUR, din care cca. 14,24 mld. EUR sub formă de grant și cca. 14,94 mld. EUR sub formă de împrumut. Fondurile astfel alocate vor fi disponibilizate de CE în Tranșe, în funcție de îndeplinirea unor obiective, numite jaloane și ținte, care trebuie îndeplinite până la data de 31 august 2026. În total, PNRR cuprinde 507 jaloane și ținte, asociate reformelor și investițiilor urmărite în cadrul acestuia.

În baza aprobării Guvernului, Acordul privind contribuția financiară dintre CE și România, prin MIPE, a fost semnat la București la 12 noiembrie 2021 și la Bruxelles la 25 noiembrie 2021.

Schimbări preconizate

În baza aprobării Guvernului României și a Președintelui României, a fost semnat la București la data de 26 noiembrie 2021 și la Bruxelles la data de 15 decembrie 2021 Acordul de împrumut (Mecanismul de redresare și reziliență) dintre Comisia Europeană și România, în valoare de 14.942.153.000 EUR.

Textul Acordului de împrumut reflectă prevederile Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021, menționată mai sus și ale Regulamentelor UE relevante și este totodată rezultatul consultărilor tehnice între CE și statele membre, inclusiv României, fiind aplicabil, în mod similar, în același format, tuturor statelor membre.

Potrivit Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021, sumele împrumutului vor fi disponibilizate în 10 Tranșe, în baza îndeplinirii de partea română a jaloanelor și țințelor în cadrul reformelor și investițiilor asociate împrumutului, astfel cum sunt prevăzute în Anexa la această Decizie. Totodată, CE va disponibiliza o prefinanțare de 13% din împrumut (cca. 1,94 mld. EUR), după intrarea în vigoare a Acordului. Prefinanțarea va fi dedusă procentual din valoarea Tranșelor care vor fi disponibilizate ulterior din împrumut, până la compensarea în totalitate a acesteia, România putând însă solicita accelerarea compensării prefinanțării prin deducerea unor sume mai mari din Tranșa/Tranșele ulterioare. În situația în care sumele din prefinanțare nu pot fi justificate până la data de 31 decembrie 2026, acestea vor fi rambursate CE, după cum va stabili CE.

Responsabilitatea îndeplinirii jaloanelor și țințelor stabilite în cadrul PNRR și care stau la baza tragerii Tranșelor în cadrul împrumutului revine ministerelor (entităților responsabile de implementarea reformelor și/sau a componentelor aferente reformelor, precum și a ministerelor care au în subordine/coordonare/sub autoritate entități responsabile de implementarea componentelor aferente reformelor).

Astfel cum este prevăzut în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie

2021, MIPE are rol de coordonator național al PNRR, în această calitate revenindu-i responsabilitatea monitorizării și controlului Planului, inclusiv a monitorizării atingerii jaloanelor și a țintelor, precum și asigurarea prevenirii, detectării și corectării neregulilor.

MF va încheia cu MIPE un Acord subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea prevederilor Acordului de împrumut, inclusiv privind monitorizarea atingerii jaloanelor și a țintelor și a întocmirii raportărilor și/sau a altor documente solicitate de CE în legătură cu acestea și care stau la baza tragerii sumelor din împrumut. Pe parcursul implementării Acordului de împrumut, MF și MIPE vor colabora și cu alte instituții relevante cu atribuții în implementarea/monitorizarea/controlul PNRR, după cum va fi necesar.

Perioada de disponibilitate a sumelor în cadrul împrumutului este 31 decembrie 2026.

Fiecare Trageră în cadrul împrumutului, inclusiv prefinanțarea din împrumut, va avea o maturitate de 30 de ani de la data disponibilizării acesteia, din care o perioadă de grație de 10 ani și rambursare în rate de capital egale pe perioada rămasă până la maturitate. Maturitatea medie a Tragerilor în cadrul împrumutului nu va depăși 20 de ani, calculată ca medie ponderată a maturității Tragerilor.

Tragerile în cadrul împrumutului vor fi efectuate de MF conform prevederilor Acordului de împrumut și vor fi virate, inclusiv prefinanțarea într-un cont în euro deschis la BNR. Sumele astfel trase, precum și sumele aferente prefinanțării vor fi utilizate pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, pe măsura efectuării cheltuielilor bugetare pentru reformele/investițiile prevăzute în PNRR, respectiv a îndeplinirii jaloanelor și țintelor în cadrul reformelor și investițiilor asociate împrumutului, certificate de coordonatorii de reformă și/sau de investiții și transmise MF de către MIPE.

Fluxul fondurilor în cadrul împrumutului (respectiv fluxul fondurilor aferente finanțării reformelor și investițiilor cuprinse în cadrul împrumutului), inclusiv utilizarea sumelor împrumutului astfel cum este descrisă mai sus, se derulează conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

Conform Regulamentului 2020/241 pentru a se asigura previzibilitate, statele membre ar trebui să poată transmite cereri de plată de două ori pe an, fiecare disponibilizare fiind atribuită în cadrul celor 11 intervale de timp² stabilite de CE potrivit Metodologiei pentru alocarea costurilor legate de operațiunile de împrumut și de administrare a datoriei în cadrul NextGenerationEU.

În vederea mobilizării asistenței financiare, CE este împuternicită să se împrumute, de pe piețele de capital, astfel încât să optimizeze costul finanțării și să își păstreze reputația de emitent al UE pe piețe. Tranșele în cadrul împrumutului MRR vor fi acordate la costurile

² un interval de timp este activ pe o perioadă de șase luni începând cu 1 ianuarie sau cu 1 iulie; cu toate acestea, primul interval de timp acoperă perioada 1 iunie 2021 – 31 decembrie 2021.

suportate de CE pentru împrumuturile atrase în temeiul NextGenerationEU, în vederea constituirii fondurilor necesare disponibilizării sumelor în cadrul acestui instrument, calculate conform Metodologiei pentru alocarea costurilor legate de operațiunile de împrumut și de administrare a datoriei în cadrul NextGenerationEU³. Costurile în cauză vor cuprinde: costul de finanțare care rezultă din dobânzi și din alte taxe pe care Comisia trebuie să le plătească pentru diferitele instrumente emise pentru finanțarea Tranșelor; costuri de administrare a lichidității, care reprezintă costurile suportate ca urmare a sumelor deținute temporar în conturile de lichiditate ca rezerve pentru acoperirea plăților viitoare și costurile serviciilor pentru cheltuielile de regie aferente creării și menținerii capacității tehnice și operaționale de punere în aplicare a unei strategii de finanțare diversificată.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului se face de MF la data transferului, respectiv cu 20 de zile lucrătoare înainte de data scadenței în contul agentului CE respectiv în contul Băncii Centrale Europene. În situația în care dobânda acordată de Banca Centrală Europeană pentru perioada cuprinsă între data transferului și data scadenței este pozitivă aceasta se face venit la bugetul de stat.

Conform prevederilor Acordului de împrumut dreptul aplicabil este dreptul UE și, în subsidiar, legislația luxemburgheză. Prin urmare, natura juridică a acestui acord este de contract de stat, nefiindu-i aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele.

Potrivit prevederilor Acordului de împrumut, termenul pentru intrarea în vigoare a acestuia este 90 de zile de la data semnării de părți.

Potrivit calendarului convenit cu serviciile Comisiei Europene, pentru a permite demararea formalităților de disponibilizare a prefinanțării din împrumut în cadrul primului interval de timp stabilit de CE, care acoperă perioada 1 iunie 2021 -31 decembrie 2021, este necesară intrarea în vigoare a acordului de împrumut până la finele anului 2021.

Conform legislației române în domeniu, intrarea în vigoare a Acordului de împrumut este condiționată de aprobarea acestuia prin act normativ cu putere de lege.

Pentru a permite încadrarea în termenul de intrare în vigoare convenit cu CE și totodată pentru a asigura posibilitatea accesării sumelor din prefinanțare, luând în considerare nevoile de finanțare actuale, în calendarul stabilit de CE în cursul anului 2021, este necesară aprobarea acestuia în procedură de urgență.

Ca urmare, având în vedere că aceste elemente vizează interesul general public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată propunem aprobarea Acordului de împrumut, prin ordonanță de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Cu toate acestea, astfel cum este descris detaliat în documentul PNRR, acesta are în vedere îndeplinirea sustenabilă a criteriilor de convergență nominală și îmbunătățirea semnificativă a convergenței reale, realizarea unei creșteri economice bazată pe investiții și limitarea deficitelor interne și externe, implementarea de reforme fiscale și bugetare care să

³ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1095 a Comisiei din 2 iulie 2021 de stabilire a metodologiei pentru alocarea costurilor legate de operațiunile de împrumut și de administrare a datoriei în cadrul NextGenerationEU

asigure sustenabilitate bugetară și previzibilitate pe termen mediu, amplificarea investițiilor în domeniile prioritare, respectiv în mediu, eficiență energetică, educație, sănătate, infrastructură de transport, precum și sprijinirea accesului la finanțare a mediului de afaceri, flexibilizarea pieței muncii prin creșterea competențelor, inclusiv cele digitale, dezvoltarea de politici sectoriale care să conducă la îmbunătățirea competitivității.

PNRR contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea perspectivelor de creștere economică pe termen mediu și lung, prin amplificarea ratei de creștere a PIB potențial: dacă în scenariul fără fondurile de redresare și reziliență creșterea medie potențială anuală ar fi fost de 3,3% în intervalul 2021-2026, în scenariul cu PNRR aceasta ajunge la 4%.

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

3. Impact social

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

În ceea ce privește cheltuielile asupra bugetului de stat, acestea sunt generate în principal de plata costurilor de finanțare și a altor costuri aferente împrumutului.

În baza graficului estimativ de tragere a Tranșelor în cadrul împrumutului, serviciul datoriei publice aferent împrumutului în perioada 2021-2026 este estimat⁴, după cum urmează:

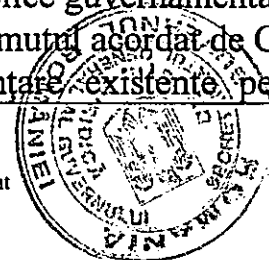
mil. lei

2021	2022	2023	2024	2025	2026
0	48,56	69,22	94,51	127,04	165,02

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea costurilor de finanțare, a costurilor de administrare a lichidității, a costurilor serviciilor pentru cheltuielile de regie și a altor costuri aferente împrumutului se asigură, de MF conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

Din punct de vedere al termenilor și condițiilor financiare, împrumutul acordat de CE este mai competitiv decât celelalte instrumente alternative de finanțare existente pe piața

⁴ luând în considerare o estimare a nivelului costurilor aferente împrumutului conform Acordului de împrumut

financiară internațională, contribuind la limitarea costurilor și extinderea maturității portofoliului de datorie publică la un cost avantajos.

Acesta reprezintă astfel o sursă de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, avantajoasă în comparație cu alte instrumente de datorie publică de pe piața de capital.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

1[^]1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6 – a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară, acesta aprobând Acordul de împrumut încheiat, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Totodată, Regulamentul UE 2020/241 și Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 (documente transpuse în Acordul de împrumut) au fost în

mod corespunzător făcute public de CE conform politicii acesteia de transparență și respectiv de partea română, prin MIPE. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

4. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului prin avizul nr. 1017/2021.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

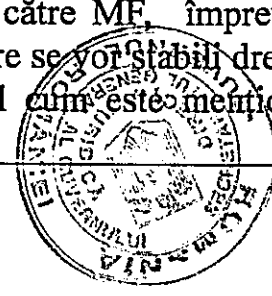
Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către ME, împreună cu MIPE. Între ME și MIPE se va încheia un Acord subsidiar, prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea Acordului de împrumut, astfel cum este menționat în Secțiunea 2 de mai sus.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru aprobarea Acordului de împrumut (Mecanismul de redresare și reziliență) dintre Comisia Europeană și România, semnat la București la 26 noiembrie 2021 și la Bruxelles la 15 decembrie 2021, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

